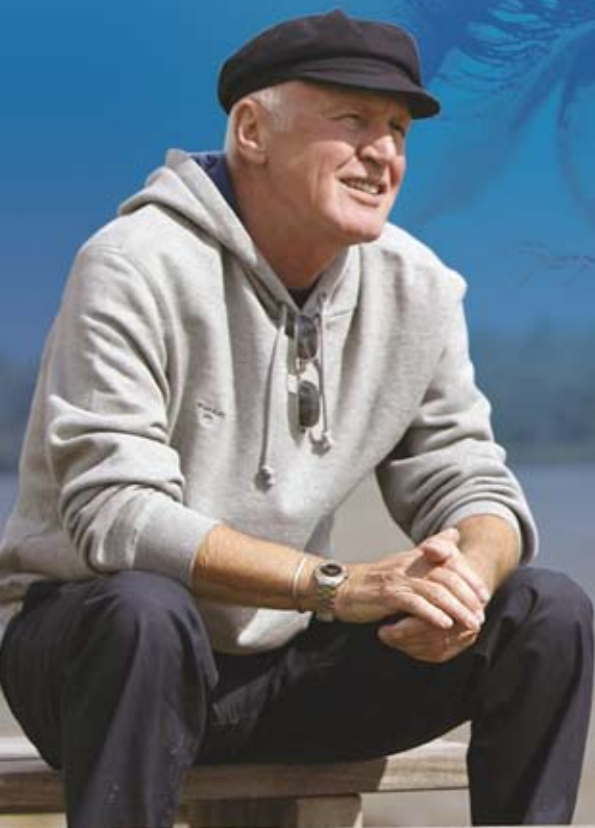

Als uw oogarts spreekt over

staar

www.kijkopstaar.nl

Als uw oogarts spreekt over...staar

Op het moment dat de diagnose staar (ook wel cataract genoemd) wordt gesteld, is er vandaag de dag eigenlijk geen reden meer voor ongerustheid. Zeker wanneer u weet wat staar is en hoe goed het verholpen kan worden. Na een staaroperatie zien patiënten weer duidelijk, helder en scherp. De mistige, grauwe beelden die staar veroorzaakt, behoren snel tot het verleden.

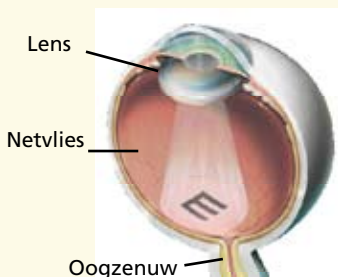
Normaal helder beeld

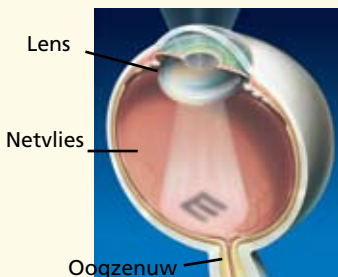
Het grauwe mistige beeld bij cataract

Hoe werkt een oog?

In het oog, vlak achter de pupil, zit de oog lens. Deze lens, die onder gezonde omstandigheden helder en doorzichtig is, zorgt voor het scherpstellen van de beelden op het netvlies. Deze beelden worden via de oogzenuw doorgegeven aan de gezichtscentra van de hersenen. Als de lens troebel wordt (bij staar), worden de lichtstralen niet goed doorgegeven, waardoor er een onscherp beeld op het netvlies ontstaat. Deze onscherpe beelden worden doorgegeven aan de hersenen, waardoor alles waziger en grauwer lijkt, net als bij een foto die niet goed scherp genomen is.

Normaal oog

Staar

Niet verwarren met groene staar

Als mensen praten over staar, wordt grijze staar (cataract) nogal eens verward met groene staar (glaucoom). Groene staar is heel iets anders en heeft niets met de lens te maken. Groene staar is namelijk een aandoening waarbij door een te hoge oogdruk de oogzenuw beschadigd kan raken.

Waarom ontstaat staar?

Staar (cataract) kan door verschillende oorzaken ontstaan. Het meest voorkomend is door ouderdom. Hiervan zijn twee vormen te onderscheiden:

Kerncataract

De lensschors bestaat uit cellen die eiwitvezels vormen. Deze eiwitvezels blijven levenslang groeien en vormen de lenskern. Doordat de vezels blijven groeien, wordt de lenskern steeds dikker en verliest hij uiteindelijk zijn helderheid. Als hierdoor het zien vermindert, is er sprake van kerncataract.

Schorscataract

Een andere vorm van staar is die waarbij de eiwitcellen in de lensschors beschadigd raken. De cellen worden

in stukjes afgebroken en klonten vervolgens in de lens samen. Hierdoor wordt de lens geleidelijk minder doorzichtig en kunnen de lichtstralen het netvlies niet meer goed bereiken. Deze vorm van staar wordt schorscataract genoemd.

“Zowel schorscataract als kerncataract zijn vormen van ouderdomscataract, een normaal verouderingsproces. Zo heeft 13% van de mensen tussen 65 en 74 jaar last van ouderdomscataract. Vanaf 70 jaar heeft 68% cataract.”

Cataract: merendeels bij oudere patiënten, maar óók jongere!

Naast ouderdomscataract kan staar ook voorkomen bij jongere mensen. Zo kan staar ontstaan door een oogontsteking of door een beschadiging van het oog bij een ongeval. Verder kan staar het gevolg zijn van erfelijke ziekten, algemene lichamelijke ziekten (bijv. Diabetes mellitus) en van chemische beïnvloeding (bijv. gebruik van bepaalde medicijnen). Als laatste kennen we nog het zeldzame aangeboren of congenitaal cataract. Deze vorm van staar is al aanwezig bij de geboorte en ontstaat nogal eens als gevolg van erfelijke afwijkingen.

Wat zijn de verschijnselen?

Staar ontwikkelt zich meestal heel langzaam. Het komt vaak voor in beide ogen. In het begin is een klein gedeelte van de lens aangedaan. Vaak merkt de patiënt hier nog niets van. Pas als de lens over een groter gebied is aangedaan, gaat het gezichtsvermogen achteruit. Heel geleidelijk wordt het zicht dan steeds waziger, vooral voor veraf zien.

Daarnaast zijn er nog een aantal verschijnselen van staar die kunnen optreden:

Wisselende gezichtsscherpte

In een vroeg ontwikkelingsstadium van staar kan de gezichtsscherpte nogal wisselen. Soms moet daardoor de sterkte van de bril een aantal keren worden aangepast. Als het troebel worden van de lens verder toeneemt, heeft veranderen van de brilsterkte geen zin meer.

Dubbelzien

Er zijn patiënten die met één oog dubbelzien. Dit verdwijnt als de staar toeneemt.

Nachtblindheid

Staar veroorzaakt ook nachtblindheid. Met name autorijden in schemer of duisternis is dan ook problematisch. De verstrooiing van het licht van de koplampen van tegemoetkomende auto's versterkt de problemen.

Gevoeligheid voor licht

Patiënten met schorscataract zien meestal het best bij zwakke verlichting, als de pupil enigszins wijd is. Patiënten met kerncataract hebben vaak meer licht nodig om nog redelijk te kunnen zien.

Bril

Soms ontdekken patiënten met kerncataract dat zij weer kunnen lezen zonder bril, terwijl zij voor het zien in de verte nog steeds een bril nodig hebben. Dat komt door de toename van de brekende kracht van de lens. Lichtstralen vanaf korte afstand worden dan goed afgebeeld op het netvlies. Het oog is bijziend geworden. Dit "goede zien" gaat geleidelijk weer verloren als het troebel worden van de lens toeneemt.

Staaroperatie. De meest succesvolle chirurgische ingreep.

Op het moment dat er sprake is van staar, het zicht minder wordt en uiteindelijk alles mistig lijkt, is een staaroperatie mogelijk. Staar gaat niet vanzelf over en kan ook niet met een laser behandeld worden. Een staaroperatie is één van de meest succesvolle operaties die vandaag de dag verricht worden. Bij zo'n 95% verloopt de operatie probleemloos met het maximaal haalbare resultaat. Na een staaroperatie gaat voor de patiënten een wereld open. Zij zien helderder, duidelijker en scherper dan zij in jaren gedaan hebben.

Misverstand

Veel mensen denken dat staar tegenwoordig met laser behandeld kan worden. Een begrijpelijk misverstand. Staarpatiënten met een nieuwe heldere kunstlens kunnen immers last krijgen van nastaar. Hierbij wordt het lenskapsel troebel. Dit wordt met een laserbehandeling verholpen. Een techniek die vandaag de dag ook veelvuldig wordt toegepast bij oogcorrectiebehandelingen.

Lenskeuze

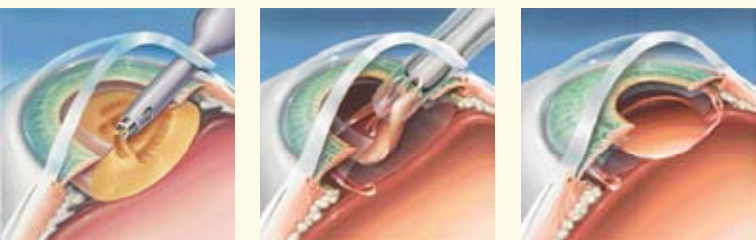
Voordat de staaroperatie wordt uitgevoerd, moet de oogarts eerst met een oogmeting de sterkte van de te implanteren lens vaststellen. Vandaag de dag wordt er met verschillende soorten kunstlenzen gewerkt. De bij staaroperaties meest gebruikte kunstlenzen zijn helder en voorzien van een tegen UV stralen beschermende coating. Deze lenzen bieden zeer waarschijnlijk geen bescherming tegen schadelijk paarsblauw licht. Op termijn zouden hierdoor dan ook mogelijk beschadigingen van het netvlies kunnen ontstaan. Sinds kort is er ook een kunstlens verkrijgbaar, die voorzien is van een beschermend geel filter.

En zo zijn er ook multifocale lenzen, die speciaal ontwikkeld zijn om - zonder bril – dichtbij en veraf te kunnen zien. Informatie hierover kunt u vinden op de website www.kijkopstaar.nl en bespreken met uw oogarts.

De operatie

Een staaroperatie wordt in dagbehandeling uitgevoerd, zodat de patiënt niet hoeft te worden opgenomen in het ziekenhuis. Vóór de operatie mag de patiënt gewoon eten en eventuele medicijnen gebruiken. De operatie wordt onder plaatselijke verdoving uitgevoerd. De totale ingreep duurt minder dan een uur. De operatie

begint met een klein sneetje van 3 mm in het oog. Dan maakt de chirurg een ronde opening in het kapsel aan de voorkant van de lens. Door deze opening wordt een minuscuul instrument ingebracht dat ultrasoon trilt (zoals het apparaat waarmee de tandarts tandsteen verwijdert). De lens wordt verpulverd en wordt via dit instrument weggezogen. Als het lenskapsel leeg is, wordt de kunstlens erin geplaatst. Door de speciale manier waarop het sneetje gemaakt wordt, is er veelal geen hechting nodig.

Na de operatie

Na de operatie worden aan het geopereerde oog oogdruppels toegediend om ontstekingsreacties tegen te gaan. Daarna krijgt de patiënt ter bescherming een verband en een oogdop. Korte tijd na de operatie kunnen de meeste patiënten hun normale activiteiten weer hervatten. Binnen enkele dagen ziet men aanzienlijk beter.

Samenvatting

- Staar of cataract is het troebel worden van de ooglens dat het zien verstoort.
- Door staar wordt het zien geleidelijk aan slechter.
- Staar kan alleen door middel van een operatie worden verholpen.
- Circa 95% van de staaroperaties verloopt succesvol.

Hebt u na het lezen van deze folder nog vragen of zijn er onduidelijkheden, zeg dit dan tegen uw oogarts.

Wilt u nog meer weten bezoek dan de website:
www.kijkopstaar.nl

Deze brochure wordt u aangeboden door:
Alcon Nederland BV • Postbus 3061
4200 EB Gorinchem • Tel: 0183 - 654321
E-mail: info@kijkopstaar.nl • www.kijkopstaar.nl